

Nr 48

Utlåtande i anledning av motioner om förhandlingar med Danmark angående vattenföreningen i Öresund.

I de likalydande vid 1970 års riksdag väckta motionerna I: 168 av herr *Ingvar Andersson* samt II: 193 av herrar *Clarkson* och *Henningsson* har hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära att förhandlingar upptages med Danmark i syfte att samordna de svenska och danska åtgärderna för att förhindra vattenföreningen i Öresund.

Utskottet har inhämtat yttranden över motionerna från statens naturvårdsverk, fiskeristyrelsen och länsstyrelsen i Malmöhus län. Se bilaga till detta utlåtande.

Utskottet

I motionerna förordas att förhandlingar upptas med Danmark i syfte att samordna de svenska och danska åtgärderna för att förhindra vattenföreningen i Öresund.

Såsom redovisas i yttrandena över motionerna pågår inom ramen för den år 1960 bildade Öresundsvattenkommittén ett omfattande svenskt-danskt undersökningsarbete i fråga om nu ifrågavarande vattenförening. Länsstyrelsen i Malmöhus län framhåller att föroreningsförhållandena genom kommitténs undersökningar följs på ett tillfredsställande sätt. Vad gäller utbyggnaden av avloppsreningsanläggningar konstaterar dock länsstyrelsen att utbyggnaden kommer att ta betydligt längre tid i anspråk inom Köpenhamnsområdet än i de svenska Öresundsstäderna.

Utskottet vill för sin del framhålla angelägenheten av att snara och effektiva åtgärder sätts in för att förhindra den fortgående vattenföreningen i Öresund. De undersökningar som gjorts och görs inom Öresundsvattenkommittén bör kunna bilda underlag för beslut rörande de ytterligare åtgärder som från svenskt och danskt håll bör vidtas i nämnda syfte. Givetvis är det viktigt att härvid en nära samordning sker mellan de båda länderna. Utskottet vill i sammanhanget erinra om de underhandlingar som pågår i enlighet med rekommendationen nr 4/1969 av Nordiska rådet i syfte att upprätta ett särskilt nordiskt kontaktorgan med uppgift att följa planeringen och verksamheten på miljövårdsområdet. Enligt utskottets mening synes det ligga närmast till hands att den av motionärerna berörda frågan tas upp inom ramen för nämnda kontaktorgans verksamhet. Med hänsyn till de initiativ till utvidgat samarbete i hithörande frågor som redan tagits finner utskottet skäl anta att det med motionerna avsedda syftet

kommer att kunna tillgodoses utan någon ytterligare åtgärd från riksdagens sida.

Utskottet hemställer

att riksdagen anser motionerna I:168 och II:193 besvarade med vad utskottet i det föregående anfört.

Stockholm den 26 november 1970

På jordbruksutskottets vägnar:

NILS G. HANSSON

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit

från första kammaren: herrar Mossberger (s), Hedström (s), Carl Eskilsson (m)*, Hermansson (cp)*, Magnusson (s), Augustsson (s), Skagerlund (fp), Svenungsson (m), Manne Olsson (s) och Åkesson (fp);

från andra kammaren: herrar Hansson i Skegrie (cp)*, Arweson (s)*, Johanson i Västervik (s)*, Persson i Skänninge (s), Lundmark (s), fru Lindberg (s)*, herr Persson i Heden (cp), fru Sundberg (m), fru Sundström (s) och herr Berndtsson (fp)*.

* Ej närvarande vid justeringen.

Yttranden över motionerna I:168 och II:193

Statens naturvårdsverk (4.3.1970)

Statens naturvårdsverk utgår från att vid den år 1960 bildade Öresundsvattenkommitténs förestående omorganisation förhandlingar tas upp om formerna för det fortsatta samarbetet på det i motionerna berörda området. Naturvårdsverket anför i övrigt följande.

År 1956 tillsattes ett danskt-svenskt arbetsutskott med uppgift att framlägga ett förslag till utbyggnad av ett sedan länge pågående undersökningsarbete angående föroreningen av vattnet i Öresund samt för koordinering av dessa undersökningar. I enlighet med utskottets förslag bildades år 1960 Öresundsvattenkommittén som fick i uppgift

att planlägga och genomföra ett av utskottet föreslaget undersökningsprogram,

att insamla och bearbeta resultaten från dessa undersökningar,

att söka samordna de olika kommunernas undersökningar i kustnära vattenområden även beträffande riktlinjer och metodik,

att insamla och bearbeta faktamaterialet från dessa kustnära undersökningar,

att tillse att undersökningsresultaten på lämpligt sätt måtte publiceras och göras tillgängliga för statliga, kommunala och andra myndigheter som kan ha speciellt intresse av undersökningsresultaten,

att rekommendera metodik, studier och praktiska åtgärder m. m.

En första rapport över Öresundsvattenkommitténs undersökningar för åren 1959—1964 har publicerats. Därutöver avlämnas årligen rapport över verksamheten till danska och svenska regeringarna. En femårsrapport för tiden 1965—1969 är under förberedande.

Fiskeristyrelsen (18.2.1970)

Fiskeristyrelsen tillstyrker att åtgärder vidtas i syfte att förhandlingar om vattenföroreningen i Öresund kommer till stånd mellan Sverige och Danmark emedan undersökningsarbete pågått så länge att dess resultat bör kunna bilda underlag för sådana förhandlingar. Styrelsen anför vidare.

Ett arbetsutskott för undersökning av vattenföroreningen i Öresund överlämnade till jordbruksdepartementet vid årsskiftet 1959—60 en slutrapport med förslag till långtidsprogram för fortsatta undersökningar i ämnet. Handhavandet av dessa undersökningar föreslogs skola uppdras åt en särskild kommitté av svenska och danska ledamöter. Över rapporten och de däri framlagda förslagen avgavs yttranden av statliga och kommunala myndigheter, och det inhämtades att vederbörande danska myndigheter för sin del var beredda att medverka till genomförandet av ifrågakvarande undersökningar.

Kungl. Maj:t godkände 19.2.1960 (32) för Sveriges vidkommande de i

nämnda rapport uppdragna riktlinjerna för fortsatta undersökningar av vattenföroreningen i Öresund och utsåg svenska ledamöter i angivna kommitté för en första femårsperiod, m. m.

Kommittén som antagit benämningen Öresundsvattenkommittén bedriver omfattande undersökningsverksamhet betr. vattenföroreningen i Öresund i dess bakteriologiska, fiskeribiologiska, hydrografiska och tekniskt-hygieniska aspekter på sätt närmare framgår av nedanstående utdrag ur kommitténs årsrapport för 9:e verksamhetsåret 1.7.1968—30.6.1969.

I förenämnda kommittérapport anförs bl. a.

Utdrag ur verksamheten

Bakteriologiska gruppens virus- och salmonellaundersökningar fortsätter huvudsakligen för att utröna kvantitativ korrelation till coliförekomst. Även inom vissa reningsverk bedrivs undersökningar betr. spridning av virus och salmonella inom och från dessa verk.

Normer för tolerabel virus- och salmonellaförekomst efterlyses.

Fiskeribiologiska gruppen har lämnat en prel. rapport om sandsugningen i sundet. Samarbete har etablerats med zoologiska institutionen i Lund. Även från SGU har kontakt i denna fråga tagits med ÖVK.

Alg- och fytoplanktonundersökning utföres av fil. mag. T von Wachenfeldt, Lund, på anslag från Statens Naturvårdsverks forskningsnämnd i samarbete med ÖVK, som för igångsättning av undersökningen 1968 lämnat ett bidrag på 2 000 kr. Undersökningarna avser närmast att klarlägga påverkan av bl. a. fosfor, tunga metallsalter och tippning av muddermassor.

Med hänsyn till att fiske i viss omfattning förbjudits inom Lundåkrabukten på grund av kvicksilverförorening har genom kommittén kvicksilverproblemet aktualiserats på den danska sidan. Kommittén har vidare utfört undersökning av kvicksilverhalten i museifisk, som fångats i Öresund, för att ge kvicksilverfrågan en historisk bakgrund.

Hydrografiska gruppen fortsätter med ström- och vattenomsättningsundersökningar bl. a. med gulämneshämningar.

Inom teknisk-hygieniska gruppen fortlöper badvattenkontrollen. Kontakt för samarbete har tagits från en regional avloppsteknisk planeringskommitté för Nordsjällands avloppsfrågor för ömsesidig information.

Redaktionskommitté har utsetts att förbereda den kommande 5-årsrapporten.

ÖVK har hos Statens Naturvårdsverk anhållit om medverkan till en försöksverksamhet för systematisk insamling av data av betydelse för forskning, utredningar och undersökningar om vatten- och föroreningsförhållanden i Öresund (datacentral).

Länsstyrelsen i Malmöhus län (2.3.1970)

Länsstyrelsen lämnar i likhet med i det föregående angivna remissinstanser en redogörelse över Öresundsvattenkommitténs undersökningar beträffande vattenföroreningen i Öresund såsom ett gemensamt problem för Danmark och Sverige och anför därutöver.

Såsom motionärerna framhållit fortgår utbyggandet av reningsanläggningar inte så snabbt i Köpenhamnsområdet som på den svenska sidan av

Öresund. Länsstyrelsen kan i anslutning härtill meddela att enligt fattade beslut kommer ännu icke utbyggda avloppsreningsanläggningar för de svenska öresundstäderna att färdigställas under tiden fram till år 1974.

Föreningförhållandena i Öresund följes sålunda för närvarande genom Öresundsvattenkommitténs undersökningar på ett tillfredsställande sätt. Det må dock konstateras att utbyggnaden av avloppsreningsanläggningar inom Köpenhamnsområdet kommer att ta betydligt längre tid i anspråk än reningsverksutbyggnaderna i de svenska Öresundstäderna.